

Co-funded by the
European Union

კავკასიის უნივერსიტეტი კავკასიის სახელმწიფო მართვის სკოლა

სილაბუსი

სასწავლო კურსის დასახელება	ევროპული ღირებულებები და იდეოლოგიები
სასწავლო კურსის კოდი	
სასწავლო კურსის ანოტაცია	კურსის მიზანია ბაკალავრის საფეხურის სტუდენტებს მიაწოდოს საბაზისო ცოდნა თანამედროვე ევროპული ღირებულებებისა და იდეოლოგიების შესახებ. ევროპაში პოლიტიკური იდეოლოგიების წყარო, ძირითადად, პოლიტიკური პარტიები არიან, როგორც ეროვნულ, ასევე ევროკავშირის დონეზე. კურსის განმავლობაში სტუდენტები გაეცნობიან აკადემიურ დისკუსიებს ყველაზე დომინანტური ევროპული იდეოლოგიების - ქრისტიანული დემოკრატიისა და სოციალ-დემოკრატიის - ძირითადი მახასიათებლების შესახებ. გარდა ამისა, სტუდენტები გაეცნობიან ევროპის ლიბერალური და მწვანე პარტიების იდეოლოგიურ საფუძვლებს. კურსის მეორე ნაწილში განხილული იქნება მემარჯვენე და მემარცხენე პოპულისტური გამოწვევები მენისტრიმული ევროპული იდეოლოგიების მიმართ და მათი გავლენა ევროკავშირისა და მისი ცალკეული წევრი სახელმწიფოების პოლიტიკურ სისტემებზე.

ლექტორი:	გიორგი ცხადაია
სასწავლო კურსის შესწავლის წინაპირობები	

სასწავლო კურსის მიზანი	ამ კურსის მთავარი მიზანია ბაკალავრის ეტაპის სტუდენტებისთვის ევროკავშირისა და მის ცალკეულ წევრ სახელმწიფოებში გავრცელებული ფუნდამენტური ევროპული ღირებულებებისა და იდეოლოგიების გაგნობა. განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება ისტორიულად დომინანტურ პოლიტიკურ იდეოლოგიებზე - ქრისტიანულ დემოკრატიაზე და სოციალ-დემოკრატიაზე. თანდათანობით, სტუდენტები ასევე გაეცნობიან ევროპის მასშტაბით, ლიბერალურ და მწვანე პარტიებთან ასოცირებულ შედარებით ნაკლებად დომინანტურ იდეოლოგიებს. ბოლოს, განხილული იქნება მემარჯვენე და მემარცხენე პოპულიზმის როლი თანამედროვე ევროპულ პოლიტიკაში, განსაკუთრებული აქცენტით იმაზე, თუ რა გავლენა აქვთ მათ ევროკავშირისა და მის მომავალზე.
------------------------	--

სწავლის შედეგი	სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტი შეძლებს გამოავლინოს შემდეგი უნარები:
----------------	---

	ცოდნა და გაცნობიერება: • განსაზღვრავს ევროკავშირისა და მისი ცალკეული წევრი სახელმწიფოების პოლიტიკურ სივრცეებში გაბატონებულ ძირითად ღირებულებებსა და იდეოლოგიებს; • ესმის პოლიტიკური იდეოლოგიების როლი ევროკავშირისა და მის ცალკეულ წევრ სახელმწიფოებში; • აღწერს თანამედროვე ევროპული იდეოლოგიების განვითარების სხვადასხვა ეტაპს; • ესმის თანამედროვე გამოწვევები, რომელთა წინაშეც ევროკავშირი დგას მემარჯვენე და მემარცხენე პოპულიზმის აღზევების ფონზე. უნარი: • აანალიზებს ევროკავშირისა და მის ცალკეულ წევრ სახელმწიფოებში გავრცელებულ ღირებულებებსა და იდეოლოგიებს; • აანალიზებს, თუ როგორ გარდაიქმნა ევროპული ღირებულებები და იდეოლოგიები ბოლო ათწლეულების განმავლობაში. პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა: • ახორციელებს ჯგუფურ კვლევით პროექტს, რათა კრიტიკულად შეისწავლოს თანამედროვე ევროპული იდეოლოგიები, რომლებსაც ძირითადად პოლიტიკური პარტიები ავრცელებენ.
--	---

სავალდებულო ლიტერატურა	მწვანე ალტერნატივა. 2013. მწვანე პოლიტიკა და გარემოს დაცვა. ჰაინრიხ ბიოლის ფონდი. ნანობაშვილი, იოსებ. 2023. პარტიული პოლიტიკა ევროკავშირში. გამომცემლობა „მერიდიანი“. ფაუტი, სიმონ და სხვები. 2013. სოციალური დემოკრატიის კურსი 2: ეკონომიკა და სოციალური დემოკრატია. ფრიდრიხ ებერტის ფონდი. Agustín, Óscar García. 2020. Left Wing Populism: The Politics of People. Emerald Points, pp. 13-31. Berman, Sheri, and Maria Snegovaya. 2019. “Populism and the Decline of Social Democracy”. Journal of Democracy 30 (3), pp. 5-19. Close, Caroline, and Emilie van Haute. 2019. Liberal Parties in Europe: Conclusion. In Liberal Parties in Europe, Caroline Close and Emilie van Haute (eds.). London and New York: Routledge, pp. 364-371. Enyedi, Zsolt. 2020. “Right-Wing Authoritarian Innovations in Central and Eastern Europe”, East European Politics, 36 (3), pp. 363-377. Hegstad, Eilev (Ed.). 2023. Christian Democracy: English addendum to the Norwegian edited volume: Kristendemokrati. In Kristendemokrati. Universitetsforlaget. Priester, Karin. 2018. Right-Wing Populism in Europe. In Populism, Populists, and the Crisis of Political Parties A Comparison of Italy, Austria, and Germany 1990-2015, Günther Pallaver, Michael Gehler and Maurizio Cau (eds.), Fondazione Bruno Kessler, pp. 45-56. Van Haute, Emilie. 2016. Conclusion: Green Parties in Europe: Which Family Ties? In Green Parties in Europe, Emilie van Haute (ed.). London: Routledge, pp. 315-321. Van Kersbergen, Kees. 2021. “Christian Democracy and Europe.” In The Oxford Handbook of Religion and Europe, Grace Davie, and Lucian N. Leustean (eds.). Oxford: Oxford University Press, pp. 194-214.
---------------------------	--

დამხმარე ლიტერატურა
და ინფორმაციის სხვა
წყაროები

- Accetti, Carlo Invernizzi. 2019. What Is Christian Democracy? Politics, Religion and Ideology. Cambridge: Cambridge University Press.
- Accetti, Carlo Invernizzi. 2021. "The European Union as a Christian Democracy: A Heuristic Approach." In *Ideologies and the European Union*, Carlo Invernizzi Accetti, and Jonathan White (eds). London: Routledge.
- Berger, Stefan. 2000. *Social Democracy and the Working Class in Nineteenth and Twentieth Century Germany*. London: Routledge.
- Berman, Sheri. 2006. *The Primacy of Politics: Social Democracy and the Making of Europe's Twentieth Century*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 20-28; 35-43; 108-109; 177-188.
- Benedetto, Giacomo, Simon Hix, and Nicola Mastroianni. 2020. "The Rise and Fall of Social Democracy, 1918–2017." *American Political Science Review* 114 (3), pp. 928–39.
- Biedenkopf, Katja, Ellen Vanderschueren, and Franziska Petri. 2023. *Riding the Green Wave? Green Electoral Success and the European Green Deal*. In *The EU Political System After the 2019 European Elections*, Olivier Costa, and Steven Van Hecke (eds). Palgrave Studies in European Union Politics. Palgrave Macmillan.
- Burchell, Jon. 2002. *The Evolution of Green Politics: Development and Change within European Green Politics*. London: Earthscan Publications Limited.
- Calossi, Enrico, and Lorenzo Cicchi. 2019. *European Parliament Political Groups and European Political Parties: Development and Relationship between Two Faces of the EU Political System*. *Quaderni del circolo rosselli (QCR)* 39 (2), pp. 15-31.
- Cellini, Jacopo. 2018. "The Idea of Europe at the Origins of the European People's Party: The Making of the European Manifesto and of the EPP's Political Programme". *Journal of European integration history* 24 (1), pp. 79-94.
- Close, Caroline, and Emilie van Haute (eds). 2019. *Liberal Parties in Europe*. London and New York: Routledge.
- Damiani, Marco. 2018. *Radical Left Wing Populism and Democracy in Europe*. In *Routledge Handbook of Global Populism*, Carlos de la Torre (ed.). London: Routledge.
- Goes, Eugene. 2024. *Social Democracy*. Newcastle upon Tyne: Agenda Publishing.
- Huo, Jingjing. 2009. *Third Way Reforms: Social Democracy after the Golden Age*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Johansson, Karl Magnus, and Tapio Raunio. "Political Parties in the European Union." *Oxford Research Encyclopedia of Politics*.
- Kaiser, Wolfram. 2007. *Christian Democracy and the Origins of the European Union*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kalyvas, Stathis N. 1996. *The Rise of Christian Democracy in Europe*. Ithaca and London: Cornell University Press.
- Kirchner, Emil. 1988. *Liberal Parties in Western Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kosowska-Gąstoł, Beata. 2018. "A Truly 'European' Christian Democracy? The European People's Party." In *Christian Democracy Across the Iron Curtain*, Piotr H. Kosicki, and Sławomir Łukasiewicz (eds.). Palgrave Macmillan, pp. 127-150.
- Petrović, Nikola, Višeslav Raos, and Filip Fila. 2022. "Centrist and Radical Right Populists in Central and Eastern Europe: Divergent Visions of History and the EU." *Journal of Contemporary European Studies* 31 (2), pp. 268–90.
- Rodi, Patricia, Lazaros Karavasilis, and Leonardo Puleo. 2021. "When Nationalism Meets Populism: Examining Right-Wing Populist and Nationalist Discourses in the 2014 & 2019 European Parliamentary Elections." *European Politics and Society* 24 (2), pp. 284–302.
- Singer, Peter. 2001. *Marx: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- Sondel-Cedarmas, Joanna and Francesco Berti. 2022. *The Right-Wing Critique of Europe: Nationalist, Sovereignist, and Right-Wing Populist Attitudes to the EU*. London: Routledge.
- Stavrakakis, Yannis, and Giorgos Katsambekis. 2014. "Left-Wing Populism in the European Periphery: The Case of SYRIZA." *Journal of Political Ideologies* 19 (2), pp. 119–42.
- Szelewa, Dorota. 2020. "Recurring Ideas: Searching for the Roots of Right-Wing Populism in Eastern Europe." *European Journal of Cultural Studies* 23 (6).

მეცადინეობების კალენდარული გეგმა				
მეცადინეობის დრო და ადგილი	დღე -	დაწყება -	დამთავრება -	აუდიტორია-
N	თარიღი	მეცადინეობის თემა, საშინაო დავალება, ლიტერატურა		
1-ლი კვირა		 თემა 1. სოციალური დემოკრატიის საფუძველები I განსახილველი საკითხები: • ფუძემდებლური ეკონომიკური თეორიები; • ადამ სმიტი; • კარლ მარქსი. სავალდებულო ლიტერატურა ფაუტი, სიმონ და სხვები. 2013. სოციალური დემოკრატიის კურსი 2: ეკონომიკა და სოციალური დემოკრატია. ფრიდრიხ ებერტის ფონდი, გვ. 6-22. დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა Goes, Eugene. 2024. Social Democracy. Newcastle upon Tyne: Agenda Publishing. Singer, Peter. 2001. Marx: A Very Short Introduction. Oxford: Oxford University Press.		
მე- 2 კვირა		 თემა 2. სოციალური დემოკრატიის საფუძველები II განსახილველი საკითხები: • ჯონ მეინარდ კეინსი: კაპიტალიზმის მართვა; • ეკონომიკური თეორიების იდეალური ტიპები; • ეკონომიკა დღეს. სავალდებულო ლიტერატურა ფაუტი, სიმონ და სხვები. 2013. სოციალური დემოკრატიის კურსი 2: ეკონომიკა და სოციალური დემოკრატია. ფრიდრიხ ებერტის ფონდი, გვ. 23-30; 55-64. დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა Berger, Stefan. 2000. Social Democracy and the Working Class in Nineteenth and Twentieth Century Germany. London: Routledge. Berman, Sheri. 2006. The Primacy of Politics: Social Democracy and the Making of Europe's Twentieth Century. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 20-28; 35-43; 108-109; 177-188.		
მე- 3 კვირა		 თემა 3. სოციალ-დემოკრატიის კრიზისი განსახილველი საკითხები: • ნეოლიბერალური კონსენსუსის აღზევება; • სოციალ-დემოკრატიის ცენტრისკენ გადანაცვლება და ნეოლიბერალური რეფორმების მიღება; • პოლიტიკური შედეგები სოციალ-დემოკრატიისთვის. სავალდებულო ლიტერატურა Berman, Sheri, and Maria Snegovaya. 2019. "Populism and the Decline of Social Democracy". Journal of Democracy 30 (3), pp. 5-19. ქიზი I. დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა Benedetto, Giacomo, Simon Hix, and Nicola Mastroiocco. 2020. "The Rise and Fall of Social Democracy, 1918-2017." American Political Science Review 114 (3), pp. 928-39. Huo, Jingjing. 2009. Third Way Reforms: Social Democracy after the Golden Age. Cambridge: Cambridge University Press.		

მე- 4 კვირა		 თემა 4. ქრისტიანული დემოკრატიის არსი განსახილველი საკითხები: • ქრისტიანული დემოკრატიის ხუთი იდეოლოგიური საყრდენი; • სოციალური კაპიტალიზმი. სავალდებულო ლიტერატურა Hegstad, Eilev (Ed.). 2023. Christian Democracy: English addendum to the Norwegian edited volume: Kristendemokrati. In Kristendemokrati. Universitetsforlaget. ქვიზი II. დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა Accetti, Carlo Invernizzi. 2019. What Is Christian Democracy? Politics, Religion and Ideology. Cambridge: Cambridge University Press. Kalyvas, Stathis N. 1996. The Rise of Christian Democracy in Europe. Ithaca and London: Cornell University Press.
მე- 5 კვირა		 თემა 5. ქრისტიან-დემოკრატია და ევროკავშირის ჩამოყალიბება განსახილველი საკითხები: • კათოლიკური კონფესიური პარტიების ფორმირება; • ქრისტიანული დემოკრატიის ინტელექტუალური წყაროები; • ქრისტიანული დემოკრატია და ევროკავშირი. სავალდებულო ლიტერატურა Van Kersbergen, Kees. 2021. “Christian Democracy and Europe.” In The Oxford Handbook of Religion and Europe, Grace Davie, and Lucian N. Leustean (eds.). Oxford: Oxford University Press, pp. 194-214. დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა Accetti, Carlo Invernizzi. 2021. “The European Union as a Christian Democracy: A Heuristic Approach.” In Ideologies and the European Union, Carlo Invernizzi Accetti, and Jonathan White (eds). London: Routledge. Kaiser, Wolfram. 2007. Christian Democracy and the Origins of the European Union. Cambridge: Cambridge University Press.
მე- 6 კვირა		 თემა 6. ევროპის სახალხო პარტია განსახილველი საკითხები: • ევროპის სახალხო პარტიის ისტორია; • ევროპის სახალხო პარტია დღეს; • ევროპის სახალხო პარტიის სამოქმედო პრიორიტეტები. სავალდებულო ლიტერატურა ნანობაშვილი, იოსებ. 2023. პარტიული პოლიტიკა ევროკავშირში. გამომცემლობა „მერიდიანი“, გვ. 127-138. ქვიზი III. დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა Cellini, Jacopo. 2018. “The Idea of Europe at the Origins of the European People’s Party: The Making of the European Manifesto and of the EPP’s Political Programme”. Journal of European integration history 24 (1), pp. 79-94. Kosowska-Gąstoł, Beata. 2018. “A Truly ‘European’ Christian Democracy? The European People’s Party.” In Christian Democracy Across the Iron Curtain, Piotr H. Kosicki, and Sławomir Łukasiewicz (eds.). Palgrave Macmillan, pp. 127-150.
მე- 7- მე-9 კვირა		შუალედური გამოცდა

მე-10 კვირა		 თემა 7. ლიბერალიზმი და ევროპის ლიბერალური პარტია (ALDE) განსახილველი საკითხები: • ლიბერალიზმის არსი; • ლიბერალური პარტიები ევროპასი; • ALDE; • ALDE-ს პრიორიტეტები.
		სავალდებულო ლიტერატურა
		ნანობაშვილი, იოსებ. 2023. პარტიული პოლიტიკა ევროკავშირში. გამომცემლობა „მერიდიანი“, გვ. 35-37; 151-161; Close, Caroline, and Emilie van Haute. 2019. Liberal Parties in Europe: Conclusion. In Liberal Parties in Europe, Caroline Close and Emilie van Haute (eds.). London and New York: Routledge, pp. 364-371.
		დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა
		Close, Caroline, and Emilie van Haute (eds). 2019. Liberal Parties in Europe. London and New York: Routledge. Kirchner, Emil. 1988. Liberal Parties in Western Europe. Cambridge: Cambridge University Press.
მე-11 კვირა		 თემა 8. მწვანეთა მოძრაობა და ევროპის მწვანეთა პარტია განსახილველი საკითხები: • მწვანე მოძრაობის იდეოლოგიური საფუძვლები; • მწვანე პარტიები ევროპაში.
		სავალდებულო ლიტერატურა
		მწვანე ალტერნატივა. 2013. მწვანე პოლიტიკა და გარემოს დაცვა. ჰაინრიხ ბიოლის ფონდი. გვ. 3-23. Van Haute, Emilie. 2016. Conclusion: Green Parties in Europe: Which Family Ties? In Green Parties in Europe, Emilie van Haute (ed.). London: Routledge, pp. 315-321.
		დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა
		Biedenkopf, Katja, Ellen Vanderschueren, and Franziska Petri. 2023. Riding the Green Wave? Green Electoral Success and the European Green Deal. In The EU Political System After the 2019 European Elections, Olivier Costa, and Steven Van Hecke (eds). Palgrave Studies in European Union Politics. Palgrave Macmillan. Burchell, Jon. 2002. The Evolution of Green Politics: Development and Change within European Green Politics. London: Earthscan Publications Limited.
მე-12 კვირა		 თემა 9. მემარჯვენე პოპულიზმი განსახილველი საკითხები: • პოპულიზმი, როგორც საპროტესტო მოძრაობა; • მემარჯვენე პოპულიზმის საერთო თვისებები.
		სავალდებულო ლიტერატურა
		Priester, Karin. 2018. Right-Wing Populism in Europe. In Populism, Populists, and the Crisis of Political Parties A Comparison of Italy, Austria, and Germany 1990-2015, Günther Pallaver, Michael Gehler and Maurizio Cau (eds.), Fondazione Bruno Kessler, pp. 45-56.
		ქვიზი IV.
		დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა
		Rodi, Patricia, Lazaros Karavasilis, and Leonardo Puleo. 2021. “When Nationalism Meets Populism: Examining Right-Wing Populist and Nationalist Discourses in the 2014 & 2019 European Parliamentary Elections.” European Politics and Society 24 (2), pp. 284–302. Sondel-Cedarmas, Joanna and Francesco Berti. 2022. The Right-Wing Critique of Europe:

		Nationalist, Sovereignist, and Right-Wing Populist Attitudes to the EU. London: Routledge.
მე-13 კვირა		📖 თემა 10. მემარჯვენე პოპულიზმი ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში განსახილველი საკითხები: • მემარჯვენე პოპულიზმის ძირითადი მახასიათებლები ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში; • არის თუ არა ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის მემარჯვენე პოპულიზმი გამორჩეული ფენომენი? სავალდებულო ლიტერატურა
		Enyedi, Zsolt. 2020. "Right-Wing Authoritarian Innovations in Central and Eastern Europe", East European Politics, 36 (3), pp. 363-377. ქვიზი V.
		დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა
		Petrović, Nikola, Višeslav Raos, and Filip Fila. 2022. "Centrist and Radical Right Populists in Central and Eastern Europe: Divergent Visions of History and the EU." Journal of Contemporary European Studies 31 (2), pp. 268–90. Szelewa, Dorota. 2020. "Recurring Ideas: Searching for the Roots of Right-Wing Populism in Eastern Europe." European Journal of Cultural Studies 23 (6).
მე-14 კვირა		📖 თემა 11. მემარცხენე პოპულიზმი განსახილველი საკითხები: • ძირითადი მახასიათებლები; • სოციალიზმსა და პოპულიზმს შორის. სავალდებულო ლიტერატურა
		Agustín, Óscar García. 2020. Left Wing Populism: The Politics of People. Emerald Points, pp. 13-31. ქვიზი VI.
		დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა
		Damiani, Marco. 2018. Radical Left Wing Populism and Democracy in Europe. In Routledge Handbook of Global Populism, Carlos de la Torre (ed.). London: Routledge. Stavrakakis, Yannis, and Giorgos Katsambekis. 2014. "Left-Wing Populism in the European Periphery: The Case of SYRIZA." Journal of Political Ideologies 19 (2), pp. 119–42.
მე-15 კვირა		📖 თემა 12. ევროკავშირის პარტიული პოლიტიკური ორგანიზაციები და მათი როლი განსახილველი საკითხები: • ევროპის პარტიული პოლიტიკური ორგანიზაციების კატეგორიები; • ევროპარტიები და ევროპარალამენტი; • ევროპარტიები და ევროკომისია. სავალდებულო ლიტერატურა
		ნანობაშვილი, იოსებ. 2023. პარტიული პოლიტიკა ევროკავშირში. გამომცემლობა „მერიდიანი“, გვ. 53-61; 81-95.
		დამატებითი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა
		Calossi, Enrico, and Lorenzo Cicchi. 2019. European Parliament Political Groups and European Political Parties: Development and Relationship between Two Faces of the EU Political System. Quaderni del circolo rosselli (QCR) 39 (2), pp. 15-31. Johansson, Karl Magnus, and Tapio Raunio. "Political Parties in the European Union." Oxford Research Encyclopedia of Politics.
მე-16 კვირა		📖 თემა 13. ჯგუფური პრეზენტაციები

მე-17- მე-19 კვირა		დასკვნითი გამოცდა
მე-20 კვირა		დასკვნითი გამოცდის აღდგენა და გადაბარება